GAŬĈA STELO

Gaŭĉa Esperanto - Asocio n-ro 28 – junio / 2003

Gaja Haveno, la Rideta urbo

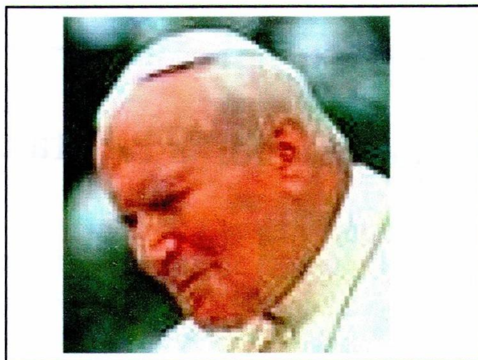
Porto Alegre estas urbo kiu prezentas interesan kontraston. Unuflanke, la urba Porto Alegre kun grandaj konstruaĵoj kaj intensa kultura vivo ; aliflanke, la Porto Alegre kun ĝiaj kampoj kaj arbaroj, kun ĝia granda lago Guaiba kaj la delto de rivero Ĵakui -- lokoj kiuj montras riĉan ekosistemon kun granda diverseco pri faŭno kaj faŭro, kun unika pejzaĵa beleco.Estas ĉi-tiu Porto Alegre kiu ni montras al vizitanto kaj ankaŭ al porto–alegreano: la Porto Alegre de diversaj pejzaĵoj kiu aperis laŭlonge de la jarcentoj tra la dialogo inter kulturo kaj naturo. Porto Alegre estis fondata la 26-an de marto 1772, kiam 60 paroj de azoraj geedzoj eniris en la havenon de la estuaro de rivero Guaiba kaj, irante en la interlandon, fiksiĝis 30 kilometroj malproksime de Viamão, fariĝinte la unua ĉefurbo de la provinco Sankta Petro de Sud-Riogrando. Sed la malgranda vilaĝeto konata kiel "Porto Alegre" (Gaja Haveno).

Porto Alegre elstariĝis kiel ĉefurbo de Sud-Riogrando. Ĝi naskiĝis el la rivero kaj ĝis hodiaŭ konservas la amindumon al tiu granda kaj dolĉa baseno de arĝentaj akvoj nomata Guaiba. Estas ĝi kiu donas la grandiozan molduron kaj, precize dum aŭtuno, estas la scenejo de unu el la plej belaj krepuskoj de la mondo !

La papoj kaj Esperanto

Kiam Esperanto naskiĝis, en 1887, Leono XIII estis la papo. Jam pasis 9 jaroj kiam la kuracisto Lazaro Luiz Zamenhof serĉis la Presejon Kelter por presigi la unuan broŝuron de sia projekto. Estis lia anstataŭanto la papo Pio X, la unua kiu prezidis aŭdiencon kun esperantistoj. La aŭdienco okazis la 2an de junio 1906. Ĝi estis privata kunveno kun partopreno de prelata moŝto Luigi Giambene, fondinto de la esperantista romana grupo "Imperiosa Civitas", kaj funkciulo de Vatikano. La aŭdienco estis realigata por prezenti al papo la unuan revuon eldonitan en Esperanto per Internacia Katolika Unuiĝo Esperantista (IKUE) kun sidejo en Italio. Sur la koverto de la unua eldono estis poemo de Aleksandro Dombrovski, pastro kaj poeto de Litovio dediĉita al moŝta santeco. Pio X legis laŭtvoĉe la poemon dirante ke li komprenis la tutan tekston skribitan en Esperanto. Pio X donis sian benon al revuo Espero Katolika kaj al ĝia redaktoro, la pastro Peltier. La beno estis anoncata dum la dua Universala Kongreso de Esperanto en Ĝenovo, Svisio, en la jaro 1906. La pastraro rigardis kun atento la fenomenon kiu estis naskiĝante far la katolikoj fronte al esperantista movado. En 1910 okazis la unua kongreso de IKUE. Postpaso de deksep jaroj, en Czestochowa (Pollando). Malferminte la solenaĵojn en la tago de la Tutmonda Juneco, la papo Johano la dua uzas la Neŭtralan Internacian Lingvon sur la monto Hela. Je la tago l4a de aŭgusto 1991 okazas la unua aŭdienco far la papo, en Esperanto, dum publika solenaĵo: "Mi ankaŭ donas en Esperanto miajn bonvenojn al junaj pilgrimantoj el la tuta mondo en ĉi-tiu tago de la universala frateco, kiu vidas nin kiel gefiloj kunligitaj de unu nura patro en la nomo de Cristo.".

Sekvantan tagon dum fermo de la solenaĵoj, la papo denove faris sian saluton, diverslingve, al junuloj de Czestgochowa. En Esperanto, li diras : "Karaj junuloj. Ke la kono de la fido akirita kune al piedoj de la Nigra Madono restu porĉiame gravurita en viaj koroj. Sankta Maria akompanu vin". Kiel oni scias, jam de diversaj jaroj ĝis nun, la uzo de Esperanto en la papaj salutoj fariĝis rutino.

(Tradukita el la revuo "Espero Katolika ")

Prof. Paulo Ereno

Prof.Paulo Ereno pretas vojaĝi tra Brazilo por instrui Mezgradajn kaj Bazajn Kursojn,

laŭ la Rekta Metodo.

Por detaloj, skribu al la jena E-poŝto;

unitario@ibest.com.br

Se ĉiuj viaj klopodoj estos vidataj kun indiferenteco , ne senkuraĝigu, ĉar la Suno kiam ekleviĝas ĝuigas belan spetaklon kaj la plimulto de la homoj daŭras dormantaj !

Gaŭĉaj popoldiroj

- Ne multaj kiel birdo en kolonia regiono.
- Plena kiel ventro de droninto.
- Serioza kiel kapo de porko sur pleto.
- Trankvila kiel bordelo dum ripoza tago.
- Tremanta kiel kubuto de violonisto.
- Feliĉa kiel porko em kotejo.
- Facila kiel furzi dum dormo.

Monda ĉampiono

Brazilo estas kvinfoje monda ĉampiono pri futebolludo. Sugeste de Adonis Saliba jen kelkaj esprimoj uzataj aŭ uzotaj en Esperanto:

Atacante	Avanulo
Centro-avante	Centrulo
Campeonato	Ĉampioneco
Z\gueiro direito	Dekstra arierulo
Defensor	Defendulo
Ponta – direita	Dekstra avanulo
Linha lateral	Flanklinio
Futebol	Futbalo, pilkludo
Área do gol	Golejareo
Locutor	Ludparolisto
Linha de fundo	Gollinio
Goleiro	Golulo
Apito	Fajfilo
Meio do campo	Mezlinio
Bola	Pilko
Taça	Pokalo
Área de penalte	Punareo
Marca do penalte	Punpunkto
Arquibancada	Spektoteraso
Estádio	Stadiono
Bandeirinha	Taĉisto , flagulo
Time	Teamo

Sud-Riogranda Himno

Muziko : Joaquim J. Medanha
Poemo : Francisco P.Fontoura
Esperantigis : I.Sanguinetti

Kiel aŭroro pionira
Lumtur' de la dieco
La dudekan de septembro
La pionir' de libereco
    Ni montru forton konstantan
    Ĉiam en milita rondo
    Servas nian bravecon
    Laŭ modelo al tuta mondo
    Laŭ modelo al tuta mondo
    Servas nian bravecon
    Laŭ modelo al tuta mondo
Inter ni venas Ateno,
Teruro de la tiranoj
Ni estu grekoj en gloro
En la virtuo, romanoj.
    Ne sufiĉas esti libera
    Estis forta, kuraĝa , brava
    Popolo sen havi virton
    Finiĝas por esti sklava.

Kuiri en Esperanto

Jen kelkaj vortoj uzataj en la kuirejo:

Achatar	Platigi
Amaciar	Moligi
Alimentar	Forno Hejti
Amassador	Knedisto
Amassar	Knedi
Aquecer	Varmigi
Apagar	Estingi
Banha	Graso
Bola	Bulo
Calda	Siropo
Casca	Ŝelo
Caldo	Buljono
Colher	Kulero
Derreter	Fluidigi
Desaguar	Elflui
Desmanchar	Dispecigi
Enrolar	Ruligi
Escorrer	Elflui
Esquentar	Varmigi
Farinha	Faruno
Ferver	Boli
Frigideira	Pato
Fritar	Friti
Fundir	Fandi
Grudar	Alglui
Guisado	Spicviando
Massa	Pasto
Mexer	Kirli
Misturar	Miksi
Molho	Saŭco
Panela	Poto
Panela pressão	Marmito
Picar	Dispecigi
Picante	Akra
Pitada	Pinĉpreno
Pulverizado	Pulvorigita
Receita	Recepto
Recheiar	Farĉi
Refogar	Friti kun spicaĵo
Rolo de massa	Rulpremilo
Sal	Salo
Salsa	Petroselo
Sobremesa	Deserto
Suco	Suko
Tempero	Spicaĵo
Vazar	Elverŝi
Vazio	Malplena

Agoj kiuj povas ŝanĝi vian vivon

Vi ne povas ŝanĝi tion kion ne eblas ŝanĝi .

Neniu povas fari ke vi sin sentu subulo. Se tio okazos estas pro tio ke vi permesas.

Por akompani la mondan evolucion, vi bezonas uzi vian cerebelon malsammaniere ol la kutimo.

Kiu serĉas la amon kaj kiu amas , pardonas ; kiu ne scias pardoni ricevas la malbenojn de la mondo.

Kiu pardonas estas sub la benoj de Dio.

Pardoni estas doni oportunecon por ke la alia ne eraru.

Vi devas doni oportunecon por ke la personoj ŝanĝu, inkluzive al vi mem.